

Ersan Pekin stypendystą w ramach programu ICORN

2024-01-30

„Wolność artystycznej wypowiedzi została w Turcji całkowicie zniesiona” - mówi Ersan Pekin, turecki publicysta i pisarz, któremu miasto Kraków udzieliło właśnie bezpiecznego schronienia w ramach programu Międzynarodowej Sieci Miast Schronienia ICORN.

Instytut Kultury Willa Decjusza i KBF powitały w Krakowie Ersana Pekina, tureckiego pisarza i publicystę. Przez najbliższy rok będzie przebywał na stypendium w Willi Decjusza.

- Cieszymy się, mogąc gościć kolejnego stypendystę międzynarodowej sieci ICORN. Udzielanie wsparcia pisarzom uchodźcom jest jednym z wielu zadań statutowych Willi Decjusza - instytucji kultury Miasta Krakowa, i ważnym symbolem solidarności międzynarodowej naszego krakowskiego środowiska. W Willi Decjusza wolność słowa oraz swobodę twórczej ekspresji uznajemy za wartości kluczowe dla demokracji, ważne w trudnym procesie dialogu kultur. Od 27 lat wspieramy twórców szukających schronienia, dzielimy się wiedzą i doświadczeniem z innymi miastami Polski oraz regionu, promując Kraków jako ośrodek literacki i miasto otwarte na świat. Mam nadzieję, że pobyt w mieście Miłosza, Lema i Szymborskiej dostarczy Ersanowi Pekinowi wielu inspiracji i kontaktów - mówi Dominika Kasprócz, dyrektorka Willi Decjusza.

Międzynarodowa Sieć Miast Schronienia (*International Cities of Refuge Network ICORN*) oferuje schronienie pisarzom i obrońcom praw człowieka, jacy z powodu prześladowań nie mogą swobodnie żyć i tworzyć we własnej ojczyźnie. Powstała w 2005 roku w Norwegii. Jednym z pomysłodawców sieci był Salman Rushdie - autor słynnych „Szatańskich wersetów”, które wywołały gwałtowne protesty w świecie islamskim i nałożenie na autora przez ajatollaha Chomeiniego fatwy - wyroku nakazującego każdemu prawdziwemu muzułmaninowi zabicie pisarza. W ciągu kilkunastu lat działalności sieci udało się znaleźć miejsce tymczasowego schronienia dla kilkuset twórców i twórczyń, intelektualistek i intelektualistów oraz osób działających na rzecz praw człowieka i wolności słowa. ICORN koordynuje program miast tymczasowego schronienia (*shelter cities*), a także jest ważną organizacją współpracującą z rządami poszczególnych państw, Komisją Europejską, ONZ, UNHCR, Międzynarodowym PEN Clubem na rzecz praw człowieka oraz wdrażania polityki ochronnej dla twórców prześladowanych ze względu na swoją działalność.

ICORN tworzy dynamiczną sieć ponad 80 miast, a jego działalność to jeden z najsilniejszych na świecie głosów w obronie prawa do wolności poglądów i wypowiedzi oraz międzynarodowej solidarności. Do grupy zaangażowanych miast należą m.in. Amsterdam (Holandia), Barcelona (Hiszpania), Bergen (Norwegia), Bruksela (Belgia), Frankfurt (Niemcy), Kopenhaga (Dania), Lucerna (Szwajcaria), Malmö (Szwecja), Meksyk (Meksyk), Norwich (Wielka Brytania), Oaxaca (Meksyk), Oslo (Norwegia), Paryż (Francja), Pittsburgh (Stany Zjednoczone) czy Reykjavik (Islandia).

Kraków - jako pierwsze miasto w Polsce - przystąpił do Międzynarodowej Sieci Miast Schronienia ICORN w 2011 roku. W 2015 roku polska reprezentacja w sieci powiększyła się o Wrocław, w 2017 do sieci ICORN został włączony Gdańsk, w 2019 Katowice, a w 2023 - Warszawa.

- Bycie domem - choćby tymczasowym - dla twórczyń i twórców szukających schronienia przed

zagrożeniami płynącymi z ich ojczyzn to dla naszego miasta nie tylko obowiązek, ale i przywilej. Przyjęcie tej roli było wyraźnym sygnałem, że mieszkańcy Krakowa Miasta Literatury UNESCO stoją i zawsze będą stali po stronie wolności słowa i wypowiedzi artystycznej. Cieszymy się, że do sieci dołączają kolejne polskie miasta, potwierdzając tym samym, jak istotne działania podejmuje ICORN – mówi Robert Piaskowski, pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. kultury, a także członek Rady Zarządzającej ICORN.

Od przystąpienia do sieci Kraków gościł w ramach programów rezydencjalnych jedenaścioro pisarzy i pisarek: Marię Amelie (właściwe nazwisko Madina Salamova – Osetia Północna/dziś w Norwegii), Kareema Amera (Egipt/dziś w Norwegii), Mostafę Zamaninię (Iran), Lawona Barszczewskiego (Białoruś), Asli Erdoğan (Turcja), Felixa Kaputu (Kongo), Monema Mahjouba (Libia), Kholoud Charaf (Syria/dziś w Niemczech), Aaiún Nin (Angola/dziś w Szwajcarii), Uładzimira Niaklajewa (Białoruś) oraz Andreja Chadanowicza (Białoruś).

Organizatorami Programu Międzynarodowej Sieci Miast Schronienia ICORN w Krakowie są Miasto Kraków, KBF (operator programu Kraków Miasto Literatury UNESCO) oraz Instytut Kultury Willa Decjusza, który realizuje program stypendium i zapewnia miejsce pracy twórczej.

Dwunastym stypendystą Miasta Krakowa w ramach programu ICORN jest Ersan Pekin – turecki pisarz i dziennikarz. Urodził się w 1979 roku w Digorze (Turcja). Jest autorem kilku powieści i opowiadań. W 2013 roku wydał książkę „*Kadınlar Yedi Bitirdi Beni*” (pol. „Pochłonięty przez kobiety”), która opowiada historię mężczyzny cierpiącego na uzależnienie od seksu. Po wydaniu kolejnej książki (pol. „Różowy chłam celebrytów i snów”) zaczął otrzymywać liczne groźby, w wyniku których, wraz z wydawcą, podjął decyzję o całkowitym wycofaniu książki z rynku. W 2019 roku po opublikowaniu pierwszej części trylogii *Puzzle* w związku ze swoją pierwszą książką został – po sześciu latach od jej publikacji – oskarżony o obrazę moralności, „obsceniczność” i szerzenie pornografii. Został skazany na sześć miesięcy więzienia w zawieszeniu. Przez kolejne trzy lata był śledzony, otrzymywał też telefoniczne i mailowe groźby śmierci.

– Powiedziano mi, że jeśli kiedykolwiek opublikuję jakąś książkę, to nigdy już nie wyjdę z więzienia. Pisałem dalej w ukryciu, ale nie mogłem publikować. Skontaktowałem się więc z PEN Norway, PEN UK, PEN International oraz Siecią ICORN. Bardzo mi pomogli. Jestem bardzo wdzięczny ICORN-owi, Miastu Kraków oraz Willi Decjusza za to, że mogę teraz bezpiecznie kontynuować swoją pracę i planować publikację napisanych w Turcji tekstów w tak pięknym i wolnym kraju, jakim jest Polska. Mogę wreszcie swobodnie pisać. Po tylu latach represji jest to dla mnie niezwykle dar od życia – wyznał Ersan Pekin po przybyciu do Krakowa na stypendium ICORN.

W 2021 roku Ersan Pekin wydał trzy powieści w języku angielskim: „*Roots*”, „*Pathetic and Synthetic Thoughts in a Jar*” i „*Earthscrape*”. Swoje opowiadania publikował w rozmaitych czasopiśmie artystycznych i kulturalnych, pracował jako reporter dla kilku kanałów telewizyjnych, był również stałym felietonistą oraz redaktorem naczelnym gazety *Ulus*. Tę ostatnią funkcję pełnił do 2019 roku, kiedy został zwolniony z powodu „liberalnych i antimilitarystycznych idei oraz publikacji”.

– Od najmłodszych lat zabraniano mi wyrażać to, co myślę. W Turcji jest to kwestia polityki

**Magiczny
Kraków**

państwowej. Rodzina, szkoła oraz media piorą dzieciom mózgi militarystycznymi ideami kemalizmu i radykalnego islamu. Światopogląd większości moich rodaków ogranicza się do tych dwóch opcji ideologicznych, a ci, którzy się przed nimi wzbraniają, uznawani są za zdrajców i terrorystów, a także poddawani fizycznym i psychicznym torturom. To trwa do dzisiaj. Kiedy radykalni islamiści (AKP) zdobyli w Turcji władzę, odbierając ją kemalistom, nikt w naszym kraju nie mógł już swobodnie się wypowiadać. Częściowo wolny kraj zamienił się w kraj zniewolony. Obecnie wielu dziennikarzy, pisarzy, blogerów czy kurdyjskich polityków trafia do więzienia, kiedy tylko odważą się powiedzieć coś wprost. Wolność artystycznej wypowiedzi została całkowicie zniesiona – mówi Ersan Pekin.